

Tohmajärven kunta

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

Sivistyslautakunta 19.12.2022

Sisällysluettelo

1. Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat	1
2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	3
2.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö perusopetuksen kanssa	3
2.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	3
2.2.1. Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus.....	3
2.2.2. Oppilaan oma äidinkieli	4
2.2.3. Muut kielet	4
2.3.....	4
3. Toimintakulttuuri.....	5
3.1. Oppimisympäristöt ja työtavat.....	5
3.2.....	5
4. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen	6
5. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki	6
5.1. Opetuksen eriyttäminen.....	7
5.2. Kodin ja koulun yhteistyö	7
5.3. Oppilashuolto	8
5.4. Oppilaanohjaus.....	8
5.5. Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.....	9
6. Oppilaan arviointi	10
7. Todistukset	10
8. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana.....	11

1. Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetuksen valmistavasta opetuksesta. Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetuksen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja

kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea ja edistää oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Opetuksen tavoitteet on tarkemmin määriteltävä valmistavan opetuksen oppilaan omassa opinto-ohjelmassa. Tavoitteiden määrittelyn lähtökohtana ovat oppilaan suomen tai ruotsin kielen taito sekä oppilaan aikaisempi koulunkäyntihistoria.

Perusopetuksen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta. Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen- tai ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvalmiuksien ja suomen tai ruotsin kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

Tohmajärven kunnassa perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään joko ryhmämuotoisesti tai inklusiivisesti. Inklusiivisessa opetuksessa oppilas sijoitetaan esi- ja perusopetusryhmien ryhmiin. Sijoituksessa arvioidaan oppilaan aikaisempi koulutausta sekä valmiudet opetuksen seuraamiseen. Kun lapsi saa inklusiivisesti perusopetuksen valmistavaa opetusta noudatetaan opetuksessa perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman periaatteita ja tavoitteita.

Kun perusopetukseen valmistavaa opetusta ei järjestetä inklusiivisesti, opetus järjestetään tällöin ryhmämuotoisesti perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Ryhmämuotoinen valmistava opetus soveltuu juuri maahan tulleille oppilaille. Oppilas pyritään integroimaan perusopetukseen valmistavan opetuksen alkaessa. Oppilaalle voidaan valita omaa ikätasoaan vastaava yleisopetuksen ryhmä, johon hänet pyritään integroimaan tavoitteena edistää kotoutumista, opiskeluvalmiuksia, suomen kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista. Valmistavassa opetuksessa hän saa suomenkielen opetusta ja tarvittavaa tukea.

2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

2.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö perusopetuksen kanssa

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Valmistavassa opetuksessa kehitetään oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon, että oppilaat ovat iältään, opiskeluvalmiuksiltaan ja taustaltaan erilaisia. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuuritausta otetaan huomioon ja jokaisen oppilaan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Valmistava opetuksen yhtenä tavoitteena on edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aika. Mikäli oppilaan taidot eivät riitä perusopetuksessa opiskeluun on se huomioitava oppilaan omassa opinto-ohjelmassa niin että siihen varataan riittävästi resursseja. Oppilas voi tarvittaessa jatkaa perusopetuksen valmistavassa opetuksessa.

Valmistavan opetuksen aikana yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa on tärkeää erityisesti siirtymävaiheissa. Oppilas siirtyy lähikouluunsa pääsääntöisesti ikätasoaan vastaavaan opetusryhmään. Opettajien välinen hyvä yhteistyö luo turvallisuutta ja edesauttaa oppimista. Jos oppilas sijoitetaan vuosiluokkaa alemmalle kurssille, on siitä tehtävä pedagoginen arvio. Yhteistyö vanhempien kanssa on erityisen tärkeää, jos tehdään poikkeavia ratkaisuja. Valmistavassa opetuksessa ei itsessään ole vuosiluokkia vaan on mahdollista edetä jokaisen oppilaan oman opinto-ohjelman mukaan yksilöllisesti.

Koulutyössä tuetaan oppilaiden kulttuuri-identiteetin muodostumista ja kulttuurisesti kestäväää elämäntapaa, joka perustuu ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Oppilaita ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus rikkautena.

2.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

2.2.1. Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuusopinnoissa, joiden osalta tavoitteena on kehittyvä alkeiskielitaito. Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus–oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomen tai ruotsin kielen hallinta on se perusta, jonka avulla oppilas saa valmiudet siirtyä perusopintoihin. Oppilaalle laaditussa omassa opinto-ohjelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset suomen tai ruotsin kielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

2.2.2. Oppilaan oma äidinkieli

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin tuntemusta kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä hallinta luo edellytyksiä myös suomen/ruotsin kielen oppimiselle ja tällä kielellä tapahtuvalle muulle oppimiselle. Oppilaille järjestetään oman äidinkielen opetusta mahdollisuuksien mukaan. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan eri tavoin yhteistyössä perheen kanssa.

2.2.3. Muut kielet

Perusopetuksen valmistavassa opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaiden kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetuksen valmistavan opetuksen aikana. Oppilas saa tarvittaessa tukea myös muilla oppimisen osa-alueilla tasavertaisten oppimisvalmiuksien saavuttamiseksi. Valmistavan opetuksen opettaja ja kielten opettajat tekevät yhteistyötä oppilaan kielellisten valmiuksien määrittelyssä.

Kun oppilas siirtyy valmistavasta opetuksesta perusopetukseen, voidaan tarpeen vaatiessa arvioida vieraan kielen opiskelun vapauttamisesta, jos huoltajat sitä hakevat.

2.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisältöjä suunniteltaessa otetaan huomioon kunkin oppiaineen keskeinen käsitteistö, työtavat ja välineet. Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana opiskeltavat oppiaineet valitaan siten, että oppilas pystyy valmistavan opetuksen jälkeen opiskelemaan hänelle osoitettavassa esi- tai perusopetuksen ryhmässä ja että valmistavan opetuksen opinnot mahdollistavat myöhemmin perusopetuksen suorittamisen Suomessa. Lähtökohtana suunnittelulle ovat perusopetuksen kyseisten vuosiluokkien opetuksen tehtävä ja siirtymävaiheen kuvaus sekä vuosiluokilla opiskeltavat oppiaineet.

Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla voidaan saada lisätietoa oppilaan osaamisen tasosta. Oppilas voi näin edistyä aineopinnoissaan vaikka suomen/ruotsin kielen taidot kehittyisivätkin muita hitaammin. Omakielistä opetusta annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Monikielisiä oppilaita kannustetaan käyttämään osaamiaan kieliä monipuolisesti eri oppiaineiden tunneilla ja kaikessa koulun toiminnassa. Oppilaan opiskelua ja kotoutumista voidaan edistää omalla äidinkielellä annetulla tukiopetuksella tai koulunkäynnin ohjauksella mahdollisuuksien mukaan.

3. Toimintakulttuuri

Yhteisön toimintakulttuuri on sen historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia. Koska perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaat tulevat hyvinkin erilaisista kulttuureista ja koulukulttuureista, on tärkeää luoda ja kehittää yhteistä toimintakulttuuria. Perusopetuksen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koko koulun toimintakulttuuria.

3.1. Oppimisympäristöt ja työtavat

Perusopetuksen valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttää kieltä eri kommunikaatioympäristöissä. Perusopetuksen valmistava opetus niveltyy osaksi perusopetusta ja koulussa vallitsevaa toimintakulttuuria ja vaikuttaa myös muun koulun toimintakulttuuriin ja käytänteiden kehittämiseen. Oppilaat harjaantuvat valmistavan opetuksen aikana perusopetuksen työtapoihin. Tavoitteena on, että oppilaat pystyvät vähitellen myös itse asettamaan itselleen oppimistavoitteita.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen aikana on tarpeen oppia vähitellen myös itsenäistä työskentelyä, tiimityöskentelyä, tieto- ja viestintätekniisiä taitoja ja tiedonhakutaitoja. Keskeistä on erilaisten tekstien lukeminen, ymmärtäminen, tulkitseminen ja tuottaminen.

3.2. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetuksen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen tai ruotsin kielen sekä eri oppiaineiden tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Opetuksen eheyttäminen edellyttää sekä opetuksen sisältöä että työtapoja koskevaa pedagogista lähestymistapaa, jossa kunkin oppiaineen opetuksessa ja erityisesti oppiainerajat ylittäen tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuuksien kautta ymmärretään paremmin ympäröivää yhteiskuntaa ja sen toimintamalleja. Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa voi olla osa opetussuunnitelmaa.

Valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien mukaan sekä koulukohtaisesti kulttuurisen moninaisuuden ja kielitietoisien opetuksen periaatteet huomioiden. Monialaiset oppimiskokonaisuudet koostuvat kokonaisvaltaisista opiskelu-

kokonaisuuksista. Tietoja ja taitoja yhdistelemällä luodaan eheytettyjä kokonaisuuksia ympäröivästä maailmasta oppiainerajat ylittäen.

4. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen

Perusopetuksen valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää. Jokaiselle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Opinto-ohjelmaan kirjataan:

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opintoryhmässä ja integrointi perusopetukseen ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet

Oppilaan oma opinto-ohjelma voi olla osa kotouttamislain mukaista oppilaan kotouttamissuunnitelmaa. Opinto-ohjelman laatiminen vaatii riittävää oppilaantuntemusta ja yhteistyötä vanhempien kanssa on tarpeen opinto-ohjelmaa päivitettäessä. Opinto-ohjelma täydentyy ja tarkentuu opetuksen aikana.

Opinto-ohjelma laaditaan kolmen kuukauden kuluttua oppilaan koulunkäynnin alkamisesta. Valmistavan luokan opettaja merkitsee opinto-ohjelmaan opiskeltavien oppiaineiden sisällöt ja tavoitteet, joita oppilas opiskelee valmistavan opetuksen ryhmässä. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti ja opinto-ohjelma päivitetään ennen kuin oppilas siirtyy perusopetukseen tai toisen asteen opintoihin. Integrointi kirjataan opinto-ohjelmaan. Integroinnin osalta tavoitteet ja sisällöt kirjaa oppilasta opettava opettaja.

Opinto-ohjelma avataan Wilmaan viimeistään kolmen kuukauden kuluessa oppilaan aloittamisesta valmistavassa opetuksessa. Tavoitteiden toteutumisen perusteella arvioidaan mille luokka-asteelle oppilas siirtyy perusopetuksessa. Oppilasta opettavien opettajien on tutustuttava oppilaan opinto-ohjelmaan.

Kun oppilas saa valmistavaa opetusta esiopetuksessa, hänelle laaditaan henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Oppilashuoltokertomukseen voidaan kirjata lapsen sosiaaliin oloihin ja terveydentilaan liittyvää salassa pidettävää tietoa.

5. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan taitoja toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurienvälistä toimintakykyä. Opetus kannustaa vuorovaikutukseen eri kulttuuriryhmien välille ja kantaväestön kanssa. Perusopetukseen valmistavassa

opetuksessa edistetään hyviä etnisiä suhteita. Syrjintää, rasismia, väkivaltaa ei sallita missään muodossa eikä keneltäkään.

Perusopetuksen valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä seikoista, kuten kodin ja koulun yhteistyöstä, riittävästä oppilashuollollisesta tuesta sekä oppilaanohjauksesta. Jos perusopetuksen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla.

Oppilaalla on myös velvollisuutensa ja vastuunsa. Oppilas osallistuu säännöllisesti opiskeluun ja suhtautuu reilusti ja arvostavasti kaikkiin oppilaisiin. Koulutyössä noudatetaan yhteisiä sääntöjä ja kunnioitetaan työrauhaa. Jos oppilaan koulunkäynnissä ilmenee ongelmia, niihin puututaan tarvittavan nopeasti. Oppilashuollon tuen muodoissa noudatetaan Tohmajärven opetussuunnitelman oppilashuollon periaatteita.

5.1. Opetuksen eriyttäminen

Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaat eroavat toisistaan kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskelunvalmiuksiltaan, kiinnostuksen kohteiltaan ja motivaatioltaan sekä oppimistarpeiltaan.

Eri-ikäiset ja kielitaidoltaan eritasoiset oppilaat voidaan jakaa omiksi ryhmikseen. Valmistavaa opetusta kehitetään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yhtenä kokonaisuutena, jossa kielitaito ja muut valmiudet kehittyvät jatkuvasti. Opettajan vuorovaikutuksellinen tuki on tärkeässä asemassa varsinkin vaativissa tehtävissä. Valmistavassa opetuksessa eriyttäminen tarkoittaa ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. Mahdolliset oppimisvaikeudet on selvitettävä.

Tarvittaessa tehdään yhteistyötä erityisopetuksen ja oppilashuollon ammattilaisten kanssa. Tuki annetaan oppilaalle ensisijaisesti omassa ryhmässä ja koulussa. Jos oppilas siirtyy kesken kauden valmistavasta opetuksesta toiseen valmistavan opetuksen ryhmään, niin opinto-ohjelmassa tulee näkyä kaikki häntä koskevat arvioinnit. Opinto-ohjelma siirtyy oppilaan mukana tällöin toiseen kouluun.

5.2. Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi.

Kodin ja kodin yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen.

Kodin ja koulun yhteistyö alkaa, kun lapsi ilmoitetaan kouluun. Kodin ja koulun välisiin tapaamisiin järjestetään tulkkaus joko tulkin avulla tai puhelintulkkauksena. Erilaisissa tapaamisissa koulun ja kodin välillä käydään läpi koulunkäyntiin liittyviä ja vanhempia askarruttavia asioita. Yhteistyössä

pyritään kannustavaan ja myönteiseen ilmapiiriin. Oppilaiden vanhempia kannustetaan osallistumaan koulun yhteisiin vanhempainiltoihin ja tarvittaessa tilaisuuksiin järjestetään tulkkaus.

Maahanmuuttajataustaisten lasten vanhempia tuetaan verkostoitumisessa koulu- ja luokkatasolla. Kodin ja koulun välisessä viestinnässä pyritään selkeyteen ja otetaan huomioon vanhempien kehittyvä kielitaito. Selkeän ja ymmärrettävän tiedottamisen avulla varmistetaan valmistavaan opetukseen osallistuvien lasten vanhempien yhdenvertainen asema suhteessa muihin vanhempiin.

5.3. Oppilashuolto

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaita samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilaille annettavassa oppilashuollossa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen koulukohtainen oppilashuolto voidaan sisällyttää perusopetusta koskevaan koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan. Koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan tulee sisältyä myös suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämään maksuttomaan oppilashuoltoon. Yhteisön ja yksittäisten oppilaiden terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen ulottuu kaikkeen koulutyöhön.

Oppilashuoltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen oppilashuolto on osa perusopetuksen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa oppilashuoltoa. Yhteisöllinen oppilashuolto on osa perusopetuksen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa oppilashuoltoa. Yhteisöllinen oppilashuolto on ennalta ehkäisevää ja sen tehtävänä on vahvistaa osallisuuden, huolenpidon ja turvallisuuden ilmapiiriä perusopetuksen valmistavassa opetuksessa.

Yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan oppilaan ja tarvittaessa huoltajan suostumuksella. Psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut ovat oppilaan saatavilla ja ne järjestetään lain edellyttämässä määräajassa. Oppilaan yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon valmistavan opetuksen arjessa sekä tarvittavan tuen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työssä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn avoimuus, luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus.

Monialainen yhteistyö on perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilashuollossa tärkeää. Oppilashuolto järjestetään opetus, sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä siten, että siitä muodostuu toimiva kokonaisuus. *Tarvittaessa oppilaan tueksi voidaan kutsua asiantuntijaryhmä, johon vanhemmilta tai oppilaalta pyydetään suostumus. Asiantuntijaryhmän kokoontumisista laaditaan pöytäkirjat oppilashuoltokertomuksiin. Nämä lomakkeet ovat salassa pidettäviä.*

5.4. Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennalta ehkäistä oppimisvaikeuksia. Oppilaan opiskelua perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Ohjausta voidaan toteuttaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä siirtyy seuraavaan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. *Perusopetuksen valmistavan opetuksen opettaja vastaa tiedon siirtymisestä joko kirjallisena raporttina tai siirtopalaverina tulevan koulun kanssa. Valmistavan opetuksen oppilaalle ohjaus siirtovaiheessa on erityisen tärkeää. Valmistavan opetuksen opettaja tekee yhteistyötä opinto-ohjaajan ja koulun muun henkilökunnan kanssa. On huolehdittava, että oppilas ja hänen huoltajansa saavat riittävää tukea ja tietoa oppilaan jatko-opintomahdollisuuksista. Valmistavan opetuksen oppilaalle voidaan järjestää mahdollisuus tutustua työelämään (TET). TET-jaksojen toteuttamisesta vastaavat valmistavan luokan opettaja ja opinto-ohjaaja.*

Opinto-ohjaajan rooli on tärkeä ohjaamisessa, kun oppilas siirtyy valmistavan opetuksen loppuvaiheessa jatko-opintoihin. Oppilaan tulee saada käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

5.5. Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasiallisen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatuskeskusteluja ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatuskeskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää, millaisissa tapauksissa kasvatuskeskusteluja käytetään.

Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokahuoneesta tai muusta

tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Valmistavassa opetuksessa noudatetaan samoja kasvatustieteellisten periaatteita ja kurinpidollisia toimenpiteitä mitkä ovat käytössä Tohmajärven kunnan koulutoimessa. Valmistavan opetuksen oppilaille ja vanhemmille on hyvä selventää näitä menetelmiä tarvittaessa tulkin välityksellä erityisesti ongelmatilanteissa. Kurinpidollisia toimenpiteitä tarkennetaan koulukohtaisesti tilanteen niin vaatiessa yhteistyössä huoltajien ja henkilöstön kanssa. Kurinpidollisia menettelytapoja tulee soveltaa oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti. Edellä mainitut rangaistukset eivät saa häväistä tai loukata rangaistuksen kohdetta.

6. Oppilaan arviointi

Opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Arvioinnin avulla valmistavan opetuksen oppilaalle annetaan kuva myös perusopetuksen vaatimuksista.

Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin ja näyttöön. Perusopetuksen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia.

Arvioinnin avulla oppimisprosessi saadaan näkyväksi. Valmistavan opetuksen opettaja selventää oppilaille ja huoltajille arvioinnin perusteet. Arviointikeskusteluja voidaan käyttää vahvistamaan vanhempien luottamusta koulua kohtaan. Valmistavan opetuksen päättyessä annetaan oppilaalle osallistumistodistus, jossa kuvataan opetuksen laajuus ja sisältö sekä oppilaan edistyminen. Oppilailla ja huoltajilla on oikeus saada tietoa arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta. Mahdollisuuksien mukaan käytetään tulkausta arvioinnin määrittelyssä ja selventämisessä.

7. Todistukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan todistus perusopetukseen valmistavan opetukseen osallistumisesta. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus ja opetuksen sisältö. Todistuksessa kuvataan oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen aikana.

Tohmajärvellä valmistavassa opetuksessa voidaan ala- sekä yläkoulussa antaa arviointi oppilaan käyttäytymisestä ja työskentelytavoista ensimmäisen lukukauden jälkeen. Oppilaalle voidaan antaa väliarviointi ensimmäisen lukukauden jälkeen. Väliarviointi voidaan antaa arviointikeskusteluna. Oppilas voi siirtyä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen kesken lukuvuoden, tästä annetaan aina osallistumistodistus. Esiopetuksessa järjestettävästä valmistavasta opetuksesta annetaan osallistumistodistus. Valmistavan opetuksen opettaja ohjaa oppilaita itsearviointiin rohkaisemalla ja kannustamalla. Itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin avulla oppilas kehittyy oppijana.

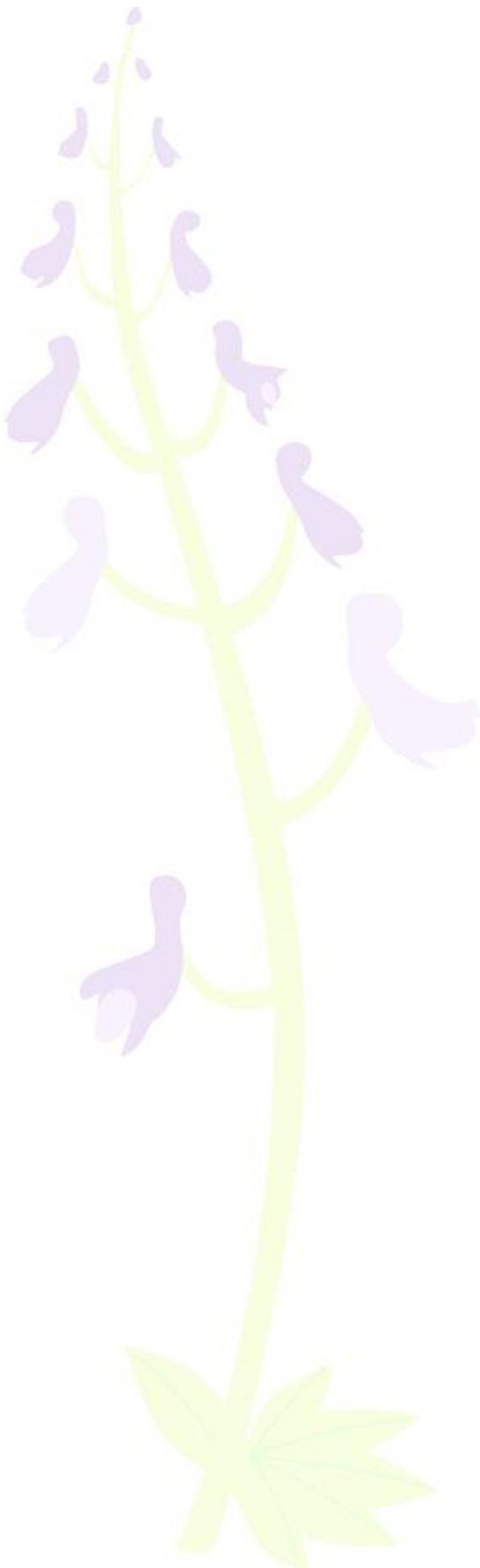
8. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi saada todistuksen edellä mainittujen opintojen hyväksytystä suorittamisesta osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Jos oppilas siirtyy perusopetuksen valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen, voidaan perusopetuksen valmistavassa opetuksessa saavutettu osaaminen hyväksilukea, jos oppilaalla on perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot.

Erityiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan osaamisen tason määrittelyssä käytetään apuna perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyviä hyvän osaamisen kuvauksia ja päättöarvioinnin kriteerejä. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä.

Erityisen tutkinnon hyväksytysti suorittaneelle annetaan todistus perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kokonaan tai osittain. *Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Todistukseen tulee merkitä suoritettu oppiaine ja oppimäärä. Todistukseen voidaan merkitä myös useamman oppiaineen suoritukset. Todistukseen voidaan merkitä myös osasuorituksia kuten tietyn vuosiluokan oppimäärä.*

Saadakseen todistuksen perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta on oppilaan suoritettava hyväksytysti kaikki yhteiset oppiaineet. Todistus erityisestä tutkinnosta voidaan antaa Wilma-järjestelmän kautta. Jos oppilaalla on osoittaa kirjallinen todistus kotimaassa suoritetuissa opinnoista, voidaan ne huomioida oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen. Tällöin oppilas jatkaisi perusopetusta seuraavalta vuosiluokalta.

TOHMJÄRVEN KUNTA

Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi • www.tohmajarvi.fi

 Tohmajärvi
tolokku ja toimelias